

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Într-o dată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Adunarea generală a asociației clerului „Andrei Șaguna“ secția Arad.

— Viață nouă în biserica noastră. —

Cei ce au asistat la ședința asociației clerului nostru ținută Joi în 19 Mai (1 Iunie) în sala prefecturii, au fost surprinși de faptul plăcut, că marea majoritate a preoțimei noastre înțelege tot mai mult, că vremurile tulburi și de decadență morală, ce străbatem, cere în mod imperativ dela noi, să rupem zăgăzurile ce-a împresurat viața noastră bisericească până acum, și pe lângă utilizarea tuturor forțelor noastre culturale, să pornim o puternică prefacere morală pe toate cărările, care să izvoarească din însași puterea bisericeii. Cataclizmul războiului a lăsat în urma sa o mulțime de murdării. Priviți în jur: credința religioasă a satelor noastre este zguduită de-o puternică boală morală, care va trebui să fie repusă de biserică; deci preoții noștri, ca ostași ai divinului Hristos sunt chemați la luptă, ei trebuie să-și activeze energiile morale și intelectuale să dea piept cu actualitatea ca să descătușeze conștiințele păstoriților atrofiate așa de mult.

Adunarea generală să începe cu rugăciuni, să oficiază chemarea Sfântului Duh, în sobor, căreia i-i urmează predica ocazională rostită de preotul P. Marșeu.

Preoțimea trece în grupuri în sala prefecturii, unde președintele deschide ședința la orele 10 printr'o vorbire adâncă, pe care cetitorii au găsit-o în numărul trecut al revistei noastre.

Sunt prezenți P. S. S. părintele Episcop Ioan I. Papp, președintele de onoare al acestei asociații, d. general de cavalerie Manu, d. V. Goldiș fost ministru, d. prefect Marcuș, subprefect Beleş, Dr. I. Marșeu fost prefect și revizorul I. Moldovan. Preoțimea putea să se prezinte în număr și mai mare. La sfârșitul cuvântului de deschidere președintele Dr. Ciuhandu bineventează pe P. S. Sa și ceilalți oaspeți. Să ridică apoi P. S. S. părintele Episcop Ioan, care mănecând din cuvintele Mântuitorului că „unde sunt doi sau trei adu-

nați în numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul vostru“, a grăbit și P. S. S. cu bucurie în mijlocul clerului, deși motive imperioase îl reclamau în altă parte, declară că se simte fericit de-a fi fost primul Arhiepiscop, care a dat binecuvântare la organizarea clerului din Mitropolia noastră, atrage atenția preoțimei asupra faptului că interesele noastre bisericești naționale și timpul de zgudire morală și prefaceri mari ce trăim, cere dela preoțime să fie la culmea chemării. „Voi sunteți lumina lumii, voi sunteți sarea pământului, unde nu-i lumină totul să întunece, unde nu-i sare acolo vine putreziciunea“ vă zice Mântuitorul. În momentele acestea extrem de critice preotul numai poate rămănea în poziția sa din trecut, de-a urma numai prescripțiunile pentru săvârșirea cultului divin în mod rigid, ci să urce cât mai des amvonul, căci în calitate de urmaș al apostolilor, este dator să predice religia și iubirea de neam, în biserică, în școala, în adunări publice și particulare. Și ori unde va fi să dea cu viața sa și cu faptele sale, exemplu de devotamentul său religios, de moralitatea sa evanghelică, ca văzând oamenii faptele lui cele bune să preamarească pe Tatăl ceresc și după cuvântul sf. evanghelii să se îndemne a urma și ei faptele cele bune. Roagă și conjură preoțimea să ducă o luptă strajnică contra sectelor subversive cari cu doctrinele lor întunecate, cutrieră comunele locuite de fiii bisericeii noastre.

Preoțimea să facă chestie de conștiință din îndeplinirea datornițelor, dorește ca disciplina preoțească să fie la culme, căci este știut că preotul ca doctor sufletesc mai nainte trebuie să se vindece pe sine.

Mai amintește o chestie care i-a atins inimă părintească. Unele ziare au atacat pe unii preoți că la alegerile politice ar fi avut ținută incorectă și incompatibilă cu poziția lor. Pune la inimă fiecărui preot să se ridice la demnitate vremurilor și să se ferească de-a luneca de pe treapta adevărului și dacă totuși s-ar întâmplă cu care va, colegii lui să-l îndrepte.

Vorbește în numele armatei d. general

Manu, care spune că prima instituție a statului, este biserica. Feciorii crescuți de preoții noștri în devotament și supunere față de țară și tron vor fi totdeauna elementele cele mai bune în armată și iubirea lor față de Dumnezeu care ne ocrotește și patria scumpă, este chezașia durabilității patriei noastre între frunzișele ei naturale.

Vorbește apoi adânc și convingător d. Vasile Goldiș acest fiu mare și credincios al bisericii noastre. Arată în culori vii existența unei puteri supreme Dumnezeu, care ocârmuiește lumea după legi definite perfect. Cândva omenimea întregă va înțelege mai bine percepțiile religiei noastre, care propagă idealuri sublime: iubirea, dragostea și adevărul, pentru cari divinul Hristos a fost crucificat.

Să expediază telegramă omagială M. S. Regelui, I. P. S. S. Mitropolitului Dr. N. Bălan, ministrului președinte Ionel Brătianu și marelui nostru istoric N. Iorga. Să intră apoi în ordinea de zi, diferitele comisii își fac rapoartele, la cari să discută înțelept și la cari ia parte cu îndigetări și sfaturi și P. S. S. D. Episcop. Protocolul acestor rapoarte îl vom publica în mod cronologic, când ni le va pune la dispoziție d. președinte al asociației.

Sinodul eparhial.

Ședința IV

ținută la 25/12 Aprilie 1922 la orele 9 a. m.

Președinte P. S. Sa dl episcop diecezan Ioan I. Papp, secretar Dr. Ioan Doboșan.

Nr. 39. Prezidiul prezintă rugarea comunei bisericesti Comeat pentru a fi scutită parohia de darea diecezană pe durata de cinci ani și a permite o colectă pentru ridicarea bisericii.

Rugarea să predă comisiunii petiționare.

Nr. 40. Tot prezidiul prezintă cererea de concediu a deputatului Traian Suciu.

Concediu cerut să acordă.

Nr. 41. Deputatul Ascaniu Crișan face următoarea propunere:

Considerând, că în timpurile actuale de criză morală necesitatea de a da tinerimei școlare o pronunțată educație religioasă-morală, e mai necesară de cât ori când.

Considerând, că partea covârșitoare din contingentul școalelor suprapopulate din Arad e din provincie, așa încât singurul internat existent abia poate adăposti o fracțiune neînsemnată, fiind nevoită majoritatea acestor elevi să locuiască în timpul de școală la gazde, cari nu sunt de legea noastră, fiind complec-

tamente lipsiți de îndrumarea morală atât de necesară unor ființe neformate.

Considerând, că acești elevi sunt aproape toți fiii bisericii noastre așa încât crearea pe seama lor a unor condiții mai favorabile de întreținere și creștere în acest oraș, nu constituie numai o problemă de înaltă valoare pedagogică-socială, ci în același timp și de o neîntrecută însemnatate de ordin național-bisericesc.

Considerând, că un camin ortodox, unde se dă o deosebită importanță creșterii într'un pronunțat spirit creștinesc va contribui de sigur la îndemnarea unora din tinerii crescuți sub oblăduirea lui să îmbrățișeze căriera preotească, creându-se astfel o modalitate pentru popularea atât de trebuitoare a seminarului nostru teologic:

Sinodul eparhial decretează în principiu înființarea unui Camin ortodox de băieți în Arad, îndrumând Consistorul diecezan a veni la proxima sesiune cu propuneri concrete relativ la o cât mai grabnică înfaptuire a lui.

Sinodul, în temeiul §-lui 29 din Regulamentul pentru afacerile interne declarând aceasta propunere de urgentă și admitându-o imediat la desbatere meritonială, o transpune Consistorului pentru executare.

Nr. 42. Tot deputatul Ascaniu Crișan propune:

Devremece deputatul Radu Pancu, fără a-și cere concediu, a absentat dela toate ședințele sesiunii actuale, numitul deputat potrivit dispozițiilor reglementare în vigoare, se consideră dimisionat, iar Consistorul se îndrumă a lua măsurile de lipsă pentru întregirea cercului electoral astfel vacant.

Sinodul în temeiul §-lui 29 din Regulamentul pentru afacerile interne, declarând aceasta propunere de urgentă și admitându-o la desbatere specială, o încuviințează, decretând de vacant cercul electoral Pecica și invită Consistorul a o executa.

Nr. 43. Urmează la ordinea zilei raportul comisiunii verificatoare prin raportorul Dr. Ioan Doboșan.

Comisiunea prin raportorul său arată că a cenzurat actele electorale ale deputaților, deci propune și sinodul

declară de verificați din cler pe Constantin Lazar, iar dintre mireni pe Iuliu Putliciu și pe Dr. Ioan Ursu.

Nr. 44. Urmează la ordinea zilei referada comisiunii școlare. Raportorul Ascaniu Crișan cetește raportul general al Consistorului ca senat școlar despre activitatea sa în anul 1921.

După ce iau cuvântul deputații Iosif Moldovan, Mihai Lucața, Florian Roxin, Petru Băran, Gheorghe Ugliș și Vasilie Goldiș la propunerea comisiunii.

Sinodul în general ia la cunoștința raportul și dispune tipărirea lui ca adnex la protocol.

(Va urmă).

Nunta Regală dela Belgrad.

— Cum a decurs solemnitatea căsătoriei M. S. Regelui Alexandru I al sârbilor, croaților și slovenilor cu A. S. R. Princesesa Maria a României.
— Marele entuziasm ce a domnit cu prilejul acestui eveniment. —

Belgrad, 8. — Dimineața minunată și plină de claritate, mulțimea circulă neînțecat pe străzile capitalei, somptuos decorată. Înainte de revărsatul zorilor trupele se instalează pe străzile principale pe unde urmează să treacă cortegiul regal, iar casele toate sunt pavozate cu drapelul jugoslav și românesc. În revărsatul zorilor 21 de tunuri anunță solemnitatea zilei.

*

La orele 10.20 dim., M. S. Regele Alexandru părăsește Curtea, îndreptându-se spre noul palat de unde logodnica regală, la brațul principelui moștenitor al României, fratele Său, pleacă, la orele 10.30 precis, în sunetele muzicii gardei regale, care întonează un cântec național, cum se obicinuieste când logodnica părăsește casa.

Pornirea cortegiului spre catedrala.

Cortegiul pornește spre Catedrală. În fruntea lui, călare, se află în costum muntenegrean și purtând steagul casei regale, Iovan Chibalia, fiul celebrului Chibalia, care a luat o parte considerabilă, cu regele Petru, la marea revoltă din Bosnia și care a servit d'asemenea de portdrapel la căsătoria defunctului rege. Iovan Chibalia, flancat de doi „sokoli“, e urmat de 10 cavaleri din fiecare provincie. În primul rând vin croații, apoi slovenii din împrejurimile Eledului, dalmații, bosniacii în costume brodate cu aur și macedonenii dela Gostivar. Această parte a cortegiului are un aspect pitoresc și produce, asupra mulțimei, o mare impresiune. Aparatele fotografice se îndreaptă febril să-l prindă în mișcare. La o oarecare distanță de capătul cortegiului se găsește muzica gardei regale și trăsurile marelui Curței și maestrului de ceremonii, precedate de un escadron din garda regală după care apare o trăsură regală trasă de patru splendizi cai conduși de 6 soldați din garda regală. În această trăsură deschisă au luat loc logodnica, în rochie albă de mireasă și Regele României.

Logodnica regală privește în toate părțile și surâde vesel. Chipul M. S. Regelui Ferdinand arată o mare mulțumire și o bucurie părintească. Mulțimea de pe trottoare, tribune și de la fereastră aclamă frenetic. Trăsura este urmată de o alta identică în care se găsește M. S. Regina României și M. S. Regele Alexandru.

Urmează apoi, și o trăsură à la Daumont cu A. S. R. Ducele de York și A. S. R. Principele Arsene. Într-o altă trăsură sunt A. S. R. principele de Udine și A. S. R. principele Carol al României; o alta are pe A. S. R. princesesa moștenitoare a României și pe Infanta Beatrice; iar într-o ultimă se zăresc AA. LL. RR. princesele Elena, Irina, infantele Alfonz și A. S. R. principele Nicolea. Urmează în ordine trăsurile celorlalte princesese și invitați. Numeroase aeroplane planează d'asupra cortegiului, care trece pe străzile Boyawlenska, Vassina, Mirkova, regele Milan și piața Kalaracz, oprindu-se la Catedrala orașului.

Sub portalul bisericii, special amenajat, sfinția Sa Patriarhul, asistat de 16 episcopi, primește și binecuvântează perechea regală, după care se îndreaptă spre altar, în timp ce corul, compus din 150 de membri ai societăților din Belgrad, întonează un cântec ritual.

Interiorul bisericii, decorat din belșug și cu mult gust fusese ocupat de invitați. În fața altarului se ridică o estradă pe care se va celebra căsătoria.

Solemnitatea cununiei.

Sosiți în fața estradei, regali logodnici s'au separat; Majestatea Sa Regele a trecut la dreapta iar Alteța Sa Regală Princesesa Marioara la stânga oprindu-se ambii în fața ușii altarului. Auguștii logodnici erau urmați de nași A. S. R. ducele de York și A. S. R. Principele Arsene.

S. Sa Patriarhul și patru episcopi au luat loc în fața ușii altarului pe când ceilalți episcopi s'au așezat în fața S. Sale. După primele rugăciuni, S. Sa Patriarhul, după ritul religios, a întrebat pe auguștii logodnici, cu glas tare și în limba sârbă, dacă consimt, prin libera voință, la căsătorie. Patriarhul a intrat apoi în altar, de unde a luat verighetele care se aflau pe masa altarului și le puse în degetele logodnicilor. După aceea A. S. R. Principele Arsene Karagheorghievici înaintă și schimbă verighetele. Imediat după săvârșirea acestui act, perechea regală se sui pe estradă și începu oficierea tainei căsătoriei, celebrată de S. Sa.

În acest moment doi episcopi eșind din altar au adus pe două perne de catifea galonate cu aur, cununile pe care le primi S. Sa și le depuse pe capetele Suveranilor regatului sârbilor, croaților și slovenilor. Corul intonă „Isaia dântuiește“.

În acel timp bateriile și tunurile fortăreței Belgrad și celea ale monitelor de pe Sava anunțau săvârșirea căsătoriei.

Terminarea solemnității căsătoriei.

S. Sa Patriarhul a prezentat perechei regale vin dintr-o superbă cupă de argint. Îndată ce luă cununile de pe capetele căsătoriților, M. S. Regele Alexandru ocupă împreună cu noua Regină tronul, unde primiră felicitările auguștilor lor părinți care luară loc alături. Întorcându-se spre noii căsătoriți. I. P. S. S. Patriarhul le prezentă în câteva cuvinte frumoase, felicitările sfintei biserici.

Spre Palatul Regal.

În cântecele corului, cortegiul părăsi biserica și se îndrepta spre palat trecând pe străzile Regele Petru, Principele Micel, piața Regele Alexandru și Regele Milan.

În fruntea cortegiului mergea port-steagul Casei regale urmat de trăsura în care ședea marelui curților regale română și sârbă urmată de muzici și garda regală. Într-o somptuoasă trăsură de gală erau MM. LL. Regele Alexandru și Regina Maria. Urmău într-o trăsură à la Doumont MM. LL. Regele și Regina României, într'alta AA. LL. RR. ducele de York și Principele Arsene, în sfârșit trăsura cu A. S. R. Princesesa Moștenitoare a României și A. S. R. Infanta Beatrice, A. S. R. Principele Udine și A. S. R. Principele moștenitor al României. Într-o altă trăsură au luat loc A. S. R. Princesesa Elena, A. S. R. Princesesa Irina, A. S. R. Infantele Alfons și A. S. R.

Principele Nicolae, urmași de trăsura AA. LL. RR. Princesesa Elena și Princesesa Kira.

Ultima trăsură era ocupată de A. S. R. Principele Paul, Principele Vsevoloi și A. S. R. Princesesa Ecaterina.

Cortejul era încheiat de un escadron din garda regală.

La Palatul Regal.

La coborârea perechei regale din trăsură, după tradiția sârbească M. Sa Regina merse pe o bugată de pânză albă întinsă până în pragul uși de intrare a palatului. În acest timp, o tânără țărăncă purtând un bogat costum național și originară din Cumedea, provincie unde s'a născut familia Karagheorghievici a prezentat M. Sale noua Regină copilul ei de aproape 2 ani, pe care M. S. Regina îl luă în brațe dându-i o cămașă de mătase. Apoi M. S. Regina, luând în fiecare mână pâine și vin, păși pragul palatului unde o primi A. S. R. Princesesa Elena, înlocuind pe mama casei. Muzica gărzi regale a luat loc în curtea palatului executând marșul nupțial, pe când MM. LL. Regele și Regina înconjurați de auguștii părinți și de cele mai apropiate rude intrau în marea sală a palatului pentru a primi felicitările tuturor delegațiilor streine ale parlamentarilor, ale patriarhilor, ale reprezentanților bisericii și ale demnetarilor.

INFORMAȚIUNI.

Personale. P. S. S. părintele Episcop Ioan I. Papp a plecat Sâmbătă în 28 Maiu (10 Iunie) la București, pentru a participa la ședințele Sfântului Sinod Episcopesc.

Moartea lui Duiliu Zamfirescu. Sâmbătă după amiază a încetat din viață, la mănăstirea Agapia, Duiliu Zamfirescu, fost președinte al camerei sub guvernul Averescu. Publicist, poet și diplomat, moare în vârstă de 64 de ani. Pe teren literar s'a deosebit mai ales prin versurile sale, frumoase ca formă.

Atragem atențiunea publicului nostru la expoziția de picturi a dnei Eleonora Codreanu—Dobrovici, în Palatul Cultural, orele 10—12 dim. și 4—7 d. m. Operele Dsale sunt admirabile; ziarele locale au adus cele mai elogioase recenzii despre această expoziție, care îi face cinste distinsei și genialei pictore.

Propagandă maghiară fac ungerii „refugiați“ în Viena. Se cheltuiesc sume enorme, a căror origine duce la Budapesta, și se tipăresc, în limbă românească prost scrisă, ziar și broșuri, pline de calomnii și de batjocură la adresa României de astăzi, pe care ar voi să o distrugă prin revoluție și război. De altă parte, Ungaria oficială voește să încheie tratat economic cu țara noastră... (Redactor al ziarului de propagandă maghiară, „Ardealul“, se spune că este Gheorghe Alexici).

CONCURSE.

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 1272/922, se scrie de nou concurs pentru deplinirea definitivă a parohiei vacante Iermata, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.“

Venitele parohiei sunt: 1. Usufructul unei sesiuni

de pământ estravilan și a grădinei parohiale. 2. Dreptul la pășunat pentru 24 vite. 3. Stolele legale. 4. Birul legal. 5. Intregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este, dările publice după beneficiul preoțesc, le va suporta alesul.

Parohia este de cl. I, deci dela recurenți să recere ovalificațiunea prescrisă în concluzul sinodului eparhial, anunțat sub Nr. 84/910 II. p. 1.

În cazul dacă nu se va prezenta recurenți de cl. I-a, se vor admite și recurenți de cl. II-a.

Alesul preot va fi deobligat să catechizeze în școala confesională, fără altă remunerație dela parohie.

Reflectanții sunt poftiți a-și înainta recursurile, adresate comitetului par. din Iermata și ajustate cu documentele recerute precum și cu atestate despre eventualul serviciu de până acum, Prea On. Oficiu ppsc ort. rom. din Ineu (Borosjenő) jud. Arad și pe lângă observarea celor cuprinse în §-ul 33, din Regulamentul pentru parohii, sunt poftiți a-se prezenta în careva Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Iermata, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și în cele rituale.

Recurenții din altă diecesă, vor dovedi protopresbiterului tractual, că au incuviințarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan de a reflecta la această parohie.

Iarmata, din ședința comitetului parohial ținută la 24 April (7 Mai) 1922.

Ioan Manițiu, m. p.
preș. com. par.

Ambroziu Groza, m. p.
not. com. par.

În conțelegere cu: Ioan Georgia m. p. protopresbiter.

3—3

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de clasa a III, Lăpușnic, tractul Belinț, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Usufructul unei serii parohiale de 32 jugăre, 25 jugăre arător, 5 fanaș și 2 pășune. 2. Intravilan de 1/2 jugăr. 3. Stolele legale. 4. Birul preoțesc, câte o spene de număr. 5. Intregirea dela stat.

Doritorii de a reflecta la acest post au să-și aștearnă petițiile concursuale comitetului parohial pe calea oficiului protopresbiterial din Belinț, județul Timiș.

Reflectanții înainte de a se prezenta în parohie trebuie să meargă la șeful tractual, să-și dovedească, că au cvalificația recerută pentru parohie, iar dacă sunt din altă diecesă, trebuie să prezenteze la P. S. Domn Episcop diecezan, să le incuviințeze reflectarea la această parohie, apoi într'o Duminecă sau într'o sârbătoare, în terminul concursual, sunt poftiți a-se prezenta în sf. biserică din Lăpușnic, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, eventual în oratorie și slujbi.

Sarcinile publice după serie și intravilan le poartă alesul.

De asemenea se îndatorează, ca fără altă remunerație, să catihizeze școlarii dela școala confes. gr. or. rom. din loc.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: Gherasim Sârbu, protopresbiter.

—□—

3—3

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial

Cenzurat: V. DÂRLEA.